

Podatki dochodowe: CIT i PIT

Radosław Kowalski
Doradca Podatkowy

- ▶ Podział właściwości podatków dochodowych
- ▶ Ewidencje podatkowe właściwe dla podatników CIT i PIT
- ▶ Zasady wyznaczania podstawy opodatkowania w podatkach dochodowych
- ▶ Stawki podatków dochodowych, ze szczególnym uwzględnieniem 15% w CIT
- ▶ Zwolnienie podatkowe w podatkach dochodowych - najważniejsze zagadnienia dla podatników prowadzących działalność gospodarczą
- ▶ Funkcje płatnika w podatkach dochodowych.

Osoba fizyczna jako wyłączny podatnik PIT

Nikt inny tylko **jedna osoba fizyczna**
może być podatnikiem PIT

Ustawa o PIT nie przewiduje zbiorczego
podatnika (nie mylić ze wspólnym
rozliczeniem PIT)

Podatnikami CIT są:

- ▶ Osoby prawne;
- ▶ Spółki kapitałowe w organizacji
- ▶ Spółki komandytowo-Akcyjne (SKA)
- ▶ Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej inne niż spółki osobowe (oprócz SKA)
- ▶ Podmioty zagraniczne, które w państwie rezydencji podatkowej są podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych

Podatkowe Grupy Kapitałowe jako szczególny podatnik CIT

Zmiany dotyczące Podatkowych Grup Kapitałowych

Obniżenie wymogów:

Przeciętny kapitał zakładowy PGK:

był: 1 000 000 zł jest : 500.000 zł

Bezpośredni udział spółki dominującej w kapitale spółek:

był 95% jest 75%

Udział dochodów w przychodach PGK:

był 3% jest 2%

Przychody w spółce niebędącą osobą prawną (oprócz SKA),
wspólnym przedsięwzięciu, współwłasności.

Bliźniacze rozwiązania

Udział w ZYSKU jako wyznacznik danych do rozliczeń
podatkowych

Rezydent i nierezydent podatkowy w CIT i PIT:

Nieograniczony obowiązek podatkowy:

CIT	PIT
Siedziba lub zarząd w RP	Miejsce zamieszkania w RP Tj. ośrodek interesów życiowych albo przebywa w Polsce ponad 183 dni w roku

Ewidencje podatkowe właściwe dla podatników CIT i PIT

Podatnicy CIT są obowiązani do prowadzenia ewidencji rachunkowej, zgodnie z odrębnymi [przepisami](#), w sposób zapewniający określenie wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy, a także do uwzględnienia w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych informacji niezbędnych do obliczenia wysokości odpisów amortyzacyjnych zgodnie z przepisami art. 16a-16m.

Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, wykonujące działalność gospodarczą, są obowiązane prowadzić podatkową księgę przychodów i rozchodów albo księgi rachunkowe, zgodnie z odrębnymi [przepisami](#), w sposób zapewniający ustalenie dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy, w tym za okres sprawozdawczy, a także uwzględniać w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych informacje niezbędne do obliczenia wysokości odpisów amortyzacyjnych zgodnie z przepisami art. 22a-22o.

Obowiązek prowadzenia księgi dotyczy również osób (podatników PIT)

- ▶ wykonujących działalność na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia, zawartych na podstawie odrębnych przepisów;
- ▶ prowadzących działy specjalne produkcji rolnej, jeżeli osoby te zgłosiły zamiar prowadzenia tych ksiąg;
- ▶ duchownych, które zrzekły się opłacania zryczałtowanego podatku dochodowego.

Obowiązek prowadzenia księgi nie dotyczy osób (podatników PIT), które:

- ▶ opłacają podatek dochodowy w formach zryczałtowanych;
- ▶ wykonują wyłącznie usługi przewozu osób i towarów taborem konnym;
- ▶ wykonują zawód adwokata wyłącznie w zespole adwokackim;
- ▶ dokonują odpłatnego zbycia składników majątku:
  - ▶ po likwidacji działalności gospodarczej prowadzonej samodzielnie,
  - ▶ otrzymanych w związku z likwidacją spółki niebędącej osobą prawną lub wystąpieniem z takiej spółki.

Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych dotyczy, mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

1. spółek handlowych (osobowych i kapitałowych, w tym również w organizacji) oraz spółek cywilnych, z zastrzeżeniem pkt 2, a także innych osób prawnych, z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego;
2. osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro
3. jednostek organizacyjnych działających na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przepisów o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych lub przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, bez względu na wielkość przychodów;

4. gmin, powiatów, województw i ich związków, a także:
  - ▶ państwowych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich jednostek budżetowych,
  - ▶ gminnych, powiatowych i wojewódzkich zakładów budżetowych,
5. jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek, o których mowa w pkt 1 i 2;
6. oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 649);
7. jednostek niewymienionych w pkt 1-6, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane.

Zasady wyznaczania podstawy opodatkowania w podatkach dochodowych

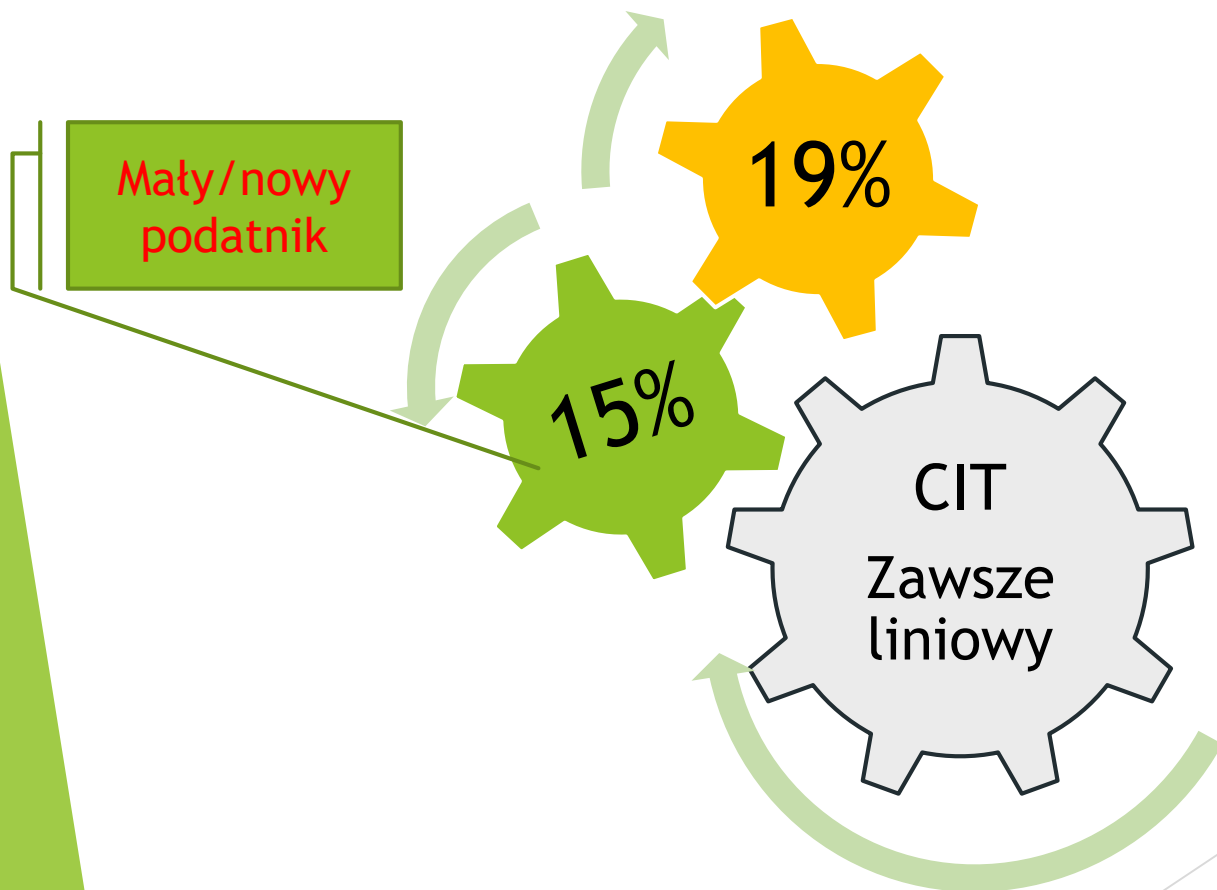
Podstawa opodatkowana w obu podatkach dochodowych to, wg podstawowej zasady: dochód (pomniejszony o ewentualne odliczenia ściśle reglamentowane przez prawodawcę)

Dochód = przychód - koszty uzyskania

W wyjątkowych przypadkach opodatkowany jest przychód bez pomniejszania o KUP, np.:

- ▶ Podatek minimalny od nieruchomości
- ▶ Podatek u źródła
- ▶ PIT od wygranych w konkursach, sprzedaży premiowej, świadczenia emerytów od wcześniejszych zakładów pracy itp
- ▶ Podatek od dywidend (PIT/CIT)

Stawki podatków dochodowych, ze szczególnym uwzględnieniem 15% w CIT

Stawki podatku w CIT

- ▶ 19% - od dochodów CFC
- ▶ 50% - od różnicy przy braku dokumentacji TP
- ▶ 0,035% miesięcznie - podatek minimalny od nieruchomości

PIT:

Zasada ogólna: skala podatkowa

Podstawa obliczenia podatku		Kwota zmniejszająca podatek odliczana w rocznym obliczeniu podatku lub zeznaniu
ponad	do	
	8000 zł	1440 zł
8000 zł	13 000 zł	1440 zł - [883,98 zł x (podstawa obliczenia podatku - 8.000 zł) : 5000 zł]
13 000 zł	85 528 zł	556,02 zł
85 528 zł	127 000 zł	556,02 zł - [556,02 zł x (podstawa obliczenia podatku - 85 528 zł) : 41 472 zł]
127 000 zł		brak kwoty zmniejszającej podatek

Podatek liniowy w PIT:

- ▶ 19% - dochody z działalności gospodarczej
- ▶ 10% - od przychodu z tytułu wygranych w konkursach, grach i zakładach wzajemnych lub nagród związanych ze sprzedażą premiową, uzyskanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego
- ▶ 10% - od przychodu z tytułu świadczeń otrzymanych przez emerytów lub rencistów, w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunkiem pracy, w tym od związków zawodowych, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1 pkt 26 i 38 (zwolnione)
- ▶ 20% - od przychodu z tytułu świadczeń pieniężnych otrzymywanych po zwolnieniu ze służby przez funkcjonariuszy służb mundurowych oraz żołnierzy, w związku ze zwolnieniem tych osób ze służby stałej na podstawie odrębnych ustaw, przez okres roku co miesiąc lub za okres roku jednorazowo albo co miesiąc przez okres trzech miesięcy

- ▶ 19% od przychodu z tytułu świadczeń otrzymanych od banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych lub instytucji finansowych w rozumieniu odrębnych przepisów, w związku z promocjami oferowanymi przez te podmioty
- ▶ 18% - od przychodu z tytułu, o którym mowa w art. 13 pkt 2 i 5-9, jeżeli kwota należności określona w umowie zawartej z osobą niebędącą pracownikiem płatnika nie przekracza 200 zł
- ▶ 75% - z tytułu gromadzenia oszczędności na więcej niż jednym indywidualnym koncie emerytalnym, w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych - uzyskanego dochodu na każdym indywidualnym koncie emerytalnym
- ▶ 20% - od przychodu od jednorazowych odszkodowań za skrócenie okresu wypowiedzenia, wypłacanych żołnierzom zwalnianym z zawodowej służby wojskowej na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 10% - od przychodu, kwoty wypłat z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym wypłat na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego dokonanych na podstawie art. 34a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego

- ▶ 70% - od przychodu z tytułu odszkodowań przyznanych na podstawie przepisów o zakazie konkurencji, jeżeli zobowiązana do zapłaty odszkodowania jest spółka, w której Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, związek jednostek samorządu terytorialnego, państwowa osoba prawna lub komunalna osoba prawna dysponują bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, w tym także na podstawie porozumień z innymi osobami, w części, w której wysokość odszkodowania przekracza wysokość wynagrodzenia otrzymanego przez podatnika z tytułu umowy o pracę lub umowy o świadczenie usług wiążącej go ze spółką w okresie sześciu miesięcy poprzedzających pierwszy miesiąc wypłaty odszkodowania
- ▶ 70% należnej odprawy lub odszkodowania z tytułu określonych w umowie o pracę, której przedmiotem są czynności związane z zarządzaniem, lub umowie o świadczenie usług zarządzania zawartej ze spółką, o której mowa w pkt 15, odpraw lub odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę, której przedmiotem są czynności związane z zarządzaniem, lub umowy o świadczenie usług zarządzania lub rozwiązania jej przed upływem terminu, na który została zawarta, w części, w której ich wysokość przekracza trzykrotność miesięcznego wynagrodzenia otrzymanego przez podatnika z tytułu umowy o pracę, której przedmiotem są czynności związane z zarządzaniem, lub umowy o świadczenie usług zarządzania wiążącej go ze spółką

- ▶ 19% - od odsetek od pożyczek, przychodów z tytułu udziału w zyskach osób pranych i innych wymienionych w art. 30a
- ▶ 19% - od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych, w tym z realizacji praw wynikających z tych instrumentów, z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) oraz z tytułu objęcia udziałów (akcji) za wkład niepieniężny w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część;
- ▶ 19% od dochodu z tytułu zbycia nieruchomości i praw do nieruchomości
- ▶ 19% - od dochodów CFC
- ▶ 50% - od różnicy przy braku dokumentacji TP
- ▶ 0,035% miesięcznie - podatek minimalny od nieruchomości

Zwolnienie podatkowe w podatkach dochodowych -
najważniejsze zagadnienia dla podatników prowadzących
działalność gospodarczą

Charakter zwolnień w CIT i PIT - na co zwracać uwagę przy
stosowaniu zwolnień, element podmiotowy.

Źródła zwolnień w:

Art. 21 ustawy o PIT

Art.6 i art. 17 ustawy o CIT

Funkcje płatnika w podatkach dochodowych

Płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

Art. 30. [Zakres odpowiedzialności płatnika i inkasenta]

§ 1. Płatnik, który nie wykonał obowiązków określonych w art. 8, odpowiada za podatek niepobrany lub podatek pobrany a niewpłacony.

§ 2. Inkasent, który nie wykonał obowiązków określonych w art. 9, odpowiada za podatek pobrany a niewpłacony.

§ 3. Płatnik lub inkasent odpowiada za należności wymienione w § 1 lub 2 całym swoim majątkiem.

§ 4. Jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi okoliczność, o której mowa w § 1 lub 2, organ ten wydaje decyzję o odpowiedzialności podatkowej płatnika lub inkasenta, w której określa wysokość należności z tytułu niepobranego lub pobranego, a niewpłaconego podatku.

§ 5. Przepisów § 1-4 nie stosuje się, jeżeli odrębne przepisy stanowią inaczej albo jeżeli podatek nie został pobrany z winy podatnika; w tych przypadkach organ podatkowy wydaje decyzję o odpowiedzialności podatnika. Odpowiedzialność podatnika można orzec w decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego.

§ 6. Decyzję, o której mowa w § 4 i 5, organ podatkowy może wydać również po zakończeniu roku podatkowego lub innego okresu rozliczeniowego.

**Kancelaria Doradcy Podatkowego
Radosława Kowalskiego**

e – mail: kancelaria@rstk.pl

www.rstk.pl

www.podatkowcy.pl